

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษารูปแบบการจัดค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์แก่บุคลากรที่เหมาะสมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ปกติและพื้นที่พิเศษ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการด้านค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์แก่บุคลากรของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ปกติและพื้นที่พิเศษ และเพื่อกำหนดรูปแบบในการจัดค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์แก่บุคลากรที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์แก่บุคลากร ใช้เป็นเครื่องมือทางการบริหารการศึกษาในการสร้างแรงจูงใจ เพื่อความมีประสิทธิภาพและศักยภาพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ปกติและพื้นที่พิเศษ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน และควมมีคุณภาพทางการศึกษาของประเทศต่อไป

คณะผู้วิจัยได้เลือกวิธีการศึกษาโดยกำหนดรูปแบบและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (data collecting) ทั้งรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และเชิงปริมาณ (quantitative research) ด้วยรูปแบบการประชุมสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ปกติและพื้นที่พิเศษ และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันศึกษาสภาพการปฏิบัติงานและความต้องการด้านค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์แก่บุคลากรที่เหมาะสมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ปกติและพื้นที่พิเศษ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการประชุมสัมมนากลุ่มมาเป็นกรอบข้อมูลในการจัดทำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม (questionnaire) แบบสัมภาษณ์ (interviewed form) ทั้งนี้ได้กลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถาม จำนวน 820 ราย ส่วนการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกใน 8 จังหวัด จาก 12 เขตพื้นที่การศึกษา แบบกระจายทั่วทุกภูมิภาคในเขตพื้นที่พิเศษ โดยได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 67

ราย ภายหลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดประชุมสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ปกติและเขตพื้นที่พิเศษ ซึ่งผลการประชุมสนทนากลุ่มดังกล่าวได้ข้อเสนอสำหรับการกำหนดรูปแบบจัดค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์แก่อุทธรณ์ที่เหมาะสมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ปกติและพื้นที่พิเศษ ดังนี้

รูปแบบการจัดค่าตอบแทน

1. ให้นำหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการปรับแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับค่าตอบแทน ค่าพาหนะในการเดินทาง ค่าครองชีพ ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับค่าตอบแทนที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษ

2. กำหนดเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ตามกรณี ดังนี้

2.1 กรณีสอนหลายชั้นเรียน

2.2 กรณีสอนเกินชั่วโมงตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

2.3 กรณีสอนวิชาเอกที่ขาดแคลน

2.4 กรณีปฏิบัติงานในพื้นที่เสี่ยงภัยอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญกำลังใจ ให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อคุณภาพของการศึกษา เพื่ออนาคตของผู้เรียน

3. กำหนดเกณฑ์การพิจารณาผลงานดีเด่น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ และสร้างความภาคภูมิใจให้กับตนเองและผู้มีส่วนร่วมในผลงานดังกล่าว

รูปแบบการจัดสวัสดิการ

1. จัดสรรงบประมาณในการจัดสร้างบ้านพักครูให้เพียงพอ ตลอดทั้งการปรับปรุง ซ่อมแซมบ้านพักครูที่ชำรุดทรุดโทรม ให้กลับมามีสภาพที่แข็งแรง มั่นคงปลอดภัย

2. จัดทำประกันชีวิตให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่พิเศษ และควรเป็นมาตรการเร่งด่วนโดยใช้งบประมาณจากส่วนราชการต้นสังกัด หรือจัดตั้งกองทุนประกันชีวิต

3. จัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้สถานศึกษามีเครื่องมือสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศที่มี

คุณภาพและประสิทธิภาพเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษ

4. จัดสวัสดิการเพื่อการออมทรัพย์และการให้กู้ยืมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

รูปแบบการจัดสิทธิพิเศษและประโยชน์เกื้อกูล

1. กำหนดเกณฑ์ใหม่ที่เหมาะสมสำหรับเป็นเกณฑ์พิเศษในเขตพื้นที่เสี่ยงภัยอันตราย ยุ่งยากลำบากในการจัดการศึกษา เพื่อเป็นสิทธิพิเศษสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่พิเศษได้รับการพิจารณาในการเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น

2. กำหนดให้มีการเลื่อนขั้นเงินเดือนพิเศษสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษ

3. กำหนดให้มีการปรับเกณฑ์การศึกษา ดูงานและการอบรมในต่างประเทศ โดยให้ทางราชการออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมด และการอบรมหัวข้อ/ กิจกรรมควรเป็นที่สนใจและเป็นความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม ทั้งนี้ควรเป็นโครงการที่เชื่อมกับเครือข่ายองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น และให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

จากทั้งหมดที่ได้ศึกษาวิจัย ผลการศึกษาซึ่งเป็นข้อมูล ข้อเท็จจริงและความคิดเห็นที่ได้จากการสำรวจได้แสดงให้เห็นว่ารูปแบบค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับ ยังไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรมกับสภาพการปฏิบัติงานโดยเฉพาะสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษ ดังนั้นเพื่อความเหมาะสมและความเป็นธรรมอย่างเพียงพอในเรื่องดังกล่าวแล้ว คณะผู้วิจัยฯ ขอเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานที่ได้จากการวิจัยดังนี้

1. รัฐบาล กระทรวงศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเร่งดำเนินการกำหนดรูปแบบการจัดทำค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่นที่เหมาะสมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ปกติและพื้นที่พิเศษอย่างเหมาะสม เพียงพอ เป็นรูปธรรมและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งย่อมเป็นการสร้างแรงจูงใจ ขวัญกำลังใจ พลังความคิด และสติปัญญาที่สร้างสรรค์ อันจะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีศักยภาพ มีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้เรียน ชุมชนและสังคม โดยเฉพาะผู้เรียน/นักเรียน ผู้ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญ เป็นอนาคตของประเทศชาติต่อไป

2. เพื่อมุ่งสู่คุณภาพการศึกษาของประเทศ ทุกฝ่ายจะต้องเร่งดำเนินการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของประเทศ ได้รับค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่เกื้อกูลอื่นที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่ที่แตกต่างกัน ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานและยกระดับคุณภาพชีวิตของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ดีขึ้น ตลอดทั้งเป็นการดูแลรักษาทรัพยากรบุคคลในระบบราชการซึ่งทำงานด้านการศึกษาให้มีขวัญกำลังใจ และจงใจให้คนดี คนเก่ง สนใจมาประกอบวิชาชีพครูมากขึ้น

3. ในฐานะที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของชาติเพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การกำหนดรูปแบบค่าตอบแทนสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ที่หลากหลายรูปแบบ ย่อมเป็นการสร้างสรรค์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม เกิดการเรียนรู้ การวิเคราะห์ให้กับผู้เรียนที่เกิดจากประสิทธิภาพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีฐานมาจากความเหมาะสมของรูปแบบค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่เกื้อกูลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในที่สุดผู้เรียนสามารถปรับการใช้ชีวิตในการอยู่ร่วมกับชุมชนสังคม และการเป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพของประเทศต่อไปในอนาคต

ดังนั้น การกำหนดค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่เกื้อกูลที่เหมาะสม ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ย่อมก่อให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดประสิทธิภาพและคุณภาพในการทำงานในการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนตลอดเวลา